

Ilustrări pentru Indicatorul Nr. 1 (V. Recomandarea EQAVET, Anexa II)

BULGARIA

Agencia Națională pentru Educație și Formare Profesională (NAVET) este responsabilă pentru emiterea licențelor care autorizează centrele să furnizeze și să certifice formarea profesională a șomerilor și a persoanelor angajate care au depășit vârsta de 16 ani prin conferirea unei diplome de calificare profesională. Licența este emisă la cererea persoanelor fizice sau juridice în conformitate cu principiile Codului Comercial. La ora actuală, la nivel instituțional, toate cele 51 de instituții de învățământ superior acreditate dețin sisteme interne de asigurare a calității. 13 dintre acestea sunt certificate prin intermediul sistemului ISO 9001

ESTONIA

Sunt luate mai multe măsuri de asigurare a calității în rândul furnizorilor de EFP:

- acordarea de licențe de predare pentru instituții și curricula;
- înregistrarea curricula;
- acreditarea curricula și a instituțiilor;
- supravegherea din partea statului;
- formarea profesorilor și evaluarea în conformitate cu cerințele calificării;
- evaluarea rezultatelor activității de învățare și compararea acestora cu standardele naționale de educație.

Dintre aceste măsuri, pregătirea continuă a profesorilor joacă un rol important. A fost înființat un grup special de lucru în toamna anului 2006. Acest grup a avut ca obiectiv elaborarea unui model opțional pentru formarea continuă a profesorilor până în anul 20079. Situația actuală a acestui model nu este disponibilă.

FINLANDA

Ministerul Educației a definit nouă trăsături de excelență, ca recomandări pentru sistemele de calitate proprii furnizorilor de EFP. Aceste recomandări sunt folosite de furnizorii de EFP, atunci când își elaborează și dezvoltă activitățile proprii, adaptându-le în conformitate cu propriile situații:

1. *Luarea în considerare a funcțiilor în ansamblul lor:* Această recomandare încurajează furnizorii de EFP să-și dezvolte activitățile în ansamblu, în scopul atingerii propriilor obiective. Este utilă furnizorilor de EFP în translatarea obiectivelor proprii în practică, în toate domeniile și la toate nivelurile.
2. *Concentrarea pe beneficiar:* Această recomandare încurajează furnizorii de EFP să desfășoare o activitate utilă, care să fie benefică propriilor clienți. Furnizorii EFP pot să identifice diferite grupuri de beneficiari precum și nevoile lor actuale și viitoare.
3. *Capacitatea de conducere:* Această recomandare pune accentul de importanța abilităților de conducere. Funcționarea sistematică a furnizorilor de EFP solicită conducerii acestora să definească o direcție clară de progres pentru organizația proprie.
4. *Orientarea către rezultate:* Această recomandare stabilește obiective clare și realiste ca pre-condiții pentru o educație eficientă și de succes. Furnizorii de EFP definesc rezultatele pe care vor să le obțină și își stabilesc obiective pentru funcționarea proprie. Furnizorii de EFP ar trebui să ia în considerare obiective, nevoi și rezultate diferite înainte de a începe procesul de planificare.

5. *Învățarea continuă, inovația și îmbunătățirea:* Această recomandare stabilește nevoia ca furnizorii EFP să identifice de o manieră comprehensivă abilitățile și nevoile cursanților propriilor și să-și stabilească strategia operațională pe învățarea continuă.
6. *Oamenii percepuți ca resurse:* Această recomandare stabilește faptul că, pentru a putea furniza un bun program de EFP, membrii personalului didactic joacă un rol important. Aspecte diferite, cum ar fi numărul personalului, competențele personalului propriu etc., trebuie luate în considerare.
7. *Procese eficiente:* Această recomandare stabilește faptul că procesul de funcționare este important. Un proces tipic poate presupune faze corelate unele cu altele din punct de vedere cronologic, cum ar fi recrutarea cursanților – planificarea educației și formării – implementarea educației și formării – evaluarea.
8. *Relevanța pentru piața muncii și parteneriate:* Această recomandare stabilește că furnizorii de EFP trebuie să furnizeze programe de EFP relevante pentru piața muncii. Dacă programele EFP sunt furnizate în colaborare, parteneriatele eficiente reprezintă pre-condiții pentru obținerea unei calități înalte.
9. *Responsabilitate socială:* Această recomandare stabilește faptul că furnizorii de EFP trebuie să ia în considerare nevoile individuale de formare și educație. Misiunea de bază a educației și formării profesionale include, de asemenea, asigurarea egalității de șanse pentru educație și formare, evitarea excluziunii sociale, sprijinirea atitudinii cetățenești active și furnizarea de educație și formare pentru cursanții cu nevoie educaționale speciale.

În cadrul fiecărei recomandări se regăsesc linii directoare detaliate care sunt corelate cu cele patru stadii specificate în Recomandarea EQAVET (planificare, realizare, evaluare și revizuire). De exemplu, Recomandarea privind *luarea în considerare a funcțiilor în ansamblul lor* este descrisă precum urmează:

- Planificare: un furnizor EFP trebuie să pregătească un sistem operațional documentat;
- Implementare: un furnizor EFP operează în conformitate cu obiectivele declarate în cadrul sistemului operațional documentat;
- Evaluarea revizuire: un furnizor EFP își monitorizează și evaluează sistemul propriu în mod regulat și efectuează ajustări în funcție de necesități.

IRLANDA

Consiliul de Recunoaștere a Educației și Formării Continue (FETAC) este instituția responsabilă de asigurarea faptului că furnizorii dezvoltă și implementează proceduri de evaluare de o manieră echitabilă și consecventă.

În Irlanda, asigurarea calității în sistemul de EFP este realizată prin intermediul sistemului de acordare a calificărilor pentru furnizorii de formare. Sistemul de acordare a calificărilor are cinci etape: evaluare, procesul de autentificare, aprobarea rezultatelor, procesul de contestare (dacă este necesar) și solicitarea de certificare. Înainte de a aproba acordarea unei calificări, furnizorii de formare trebuie să pună la dispoziția FETAC un raport de auto-evaluare ca parte a procesului de asigurare a calității. Furnizorilor li se solicită să pună la punct o politică și un proces de auto-evaluare a programelor. Această auto-evaluare trebuie să includă atât componente calitative cât și cantitative.

LITUANIA

Un sistem de asigurare a calității bazat pe auto-evaluare, monitorizare internă și evaluare externă a fost demarat și se află în stadiul de dezvoltare. El este rezultatul unui proiect de importanță națională "Dezvoltarea și implementarea sistemului comun de asigurare a calității în educația și formarea profesională". Obiectivul proiectului este de a dezvolta un sistem modern

de asigurare a calității, care să includă atât formarea profesională inițială cât și formarea profesională continuă și care să fie armonizat cu liniile directoare strategice ale UE, precum și crearea condițiilor de bază pentru îmbunătățirea continuă a calității educației.

PORTUGALIA

Sistemul de Acreditare a Instituțiilor Portugheze de Formare integrează cele patru elemente de bază ale cadrului comun de asigurare a calității (stabilirea obiectivelor și planificare, implementarea, evaluarea și aprecierea, feed-back și proceduri de modificare). Acreditarea reprezintă o operațiune de validare tehnică și recunoaștere a capacității de intervenție în domeniul formării profesionale. Organismul responsabil este Directoratul General pentru Ocupare și Relații de Muncă (DGERT), care realizează această validare în conformitate cu sistemul-cadru de calitate (standardul) de calitate.

Pe lângă acestea, în ceea ce privește sistemul educațional Inspectoratul General pentru Educație și Știință (IGE) este instituția responsabilă pentru evaluarea calității, iar inspecția școlară este percepută ca fiind o activitate autonomă. Activitatea IGE se concentrează pe unitățile școlare pre-universitare și pe educația școlară și integrează monitorizarea, evaluarea și aprecierea acțiunilor acestor instituții în domeniul tehnic, pedagogic, administrativ și financiar.

De asemenea, la luarea în considerare a sistemului educațional, este important să ne raportăm la responsabilitățile Directoratului general pentru Învățământ General (DGIDC). Această instituție desfășoară mai multe activități, inclusiv promovarea studiilor referitoare la monitorizarea și evaluarea inovațiilor și dezvoltării curriculare, organizarea și evaluarea pedagogică a sistemului educațional și evaluarea calității procesului de predare-învățare.

În subordonarea Ministerului Muncii (MTSS) și al Educației (ME), Agenția Națională pentru Calificări și Formare Profesională (ANQ) reprezintă entitatea care deține responsabilitatea pentru coordonarea cursurilor de EFP cu dublă certificare, orientate către tineri și adulți. ANQ participă la definirea evaluării integrate și a stimulentele pentru calitate. Acest organism deține, de asemenea, responsabilități în domeniul dezvoltării și gestionării sistemului centrelor de recunoaștere, validare și certificare a competențelor (RVCC).

SPANIA

În domeniul formării adulților, legea organică pentru participarea, evaluarea și gestionarea Centrelor de Formare (LOPEG) din 1995 prevede inspecții educaționale și stabilește obligația Comunităților Autonome de a realiza inspecții în toate centrele, serviciile și programele de pe teritoriul propriu. Această lege stipulează faptul că fiecare Comunitate Autonomă (CA) este responsabilă de organizarea și implementarea propriului sistem de inspecție.

Următoarea lege organică, din 2002, pentru o educație de calitate (dedicată formării adulților) tratează în mod similar toate programele educaționale din cadrul sistemului și apără principiul potrivit căruia inspecțiile educaționale trebuie să fie desfășurate de către autoritățile administrației publice, din raza lor de acțiune teritorială și în concordanță cu politicile esențiale care reglementează acest aspect.

Funcțiile fundamentale ale Inspectoratului Tehnic (IT - o instituție din cadrul Sub-departamentului general al Inspectoratului) sunt două: pe de o parte, de a consilia și sprijini comunitatea educațională și organismele guvernamentale în ceea ce privește calitatea sistemului; iar, pe de altă parte, de a ajuta sistemul educațional să-și atingă obiectivele prin utilizarea unui sistem corespunzător de control și evaluare.

Din moment de controlul calității formării profesionale variază de la o CA la alta, există mai multe modele de calitate aplicabile formării, incluzând diferite resurse de control și modele.

În ceea ce privește primul indicator este important să ne referim și la Acordul privind Formarea Profesională pentru ocuparea forței de muncă semnat de către Guvern și partenerii sociali, în cadrul dialogului social. De o manieră generală, Acordul declară că asigurarea calității are un rol fundamental în garantarea faptului că procesul de formare se dezvoltă pentru a răspunde atât nevoilor companiilor cât și ale lucrătorilor. Pentru a fi consecvent cu modelul, eforturile de îmbunătățire a calității trebuie să includă evaluarea formării de către participanți, aplicarea corespunzătoare a concluziilor și organisme la nivel de sistem. În acest context, se așteaptă alcătuirea anuală a unui plan de evaluare din care să poată fi extrase concluzii utile în realizarea de îmbunătățiri ale modului în care funcționează formarea profesională în relație cu pieța muncii.